

NYTEK 22

Kapittel 1. Formål, virkeområder og definisjoner

§1 Formål

Kommentar Akvasafe:

- Det er positivt at formålet er mer teknologinøytralt formulert og omfatter både flytende og bunnfaste akvakulturanlegg i sjø, innsjø og vassdrag.

§2 Forskriftens geografiske og personelle virkeområde

Kommentarer Akvasafe

- Det er positivt at forskriften gjelder for norsk landterritorium og territorialfarvann, på kontinentalsokkelen og Norges økonomiske sone.
- Det er positivt at forskriften presiserer at den gjelder for vare- og tjenesteprodusenter.

§3 Forskriftens saklige virkeområde

Kommentarer Akvasafe:

- Det er positivt at en tar bort muligheten for å unnta en flåte fra krav i forskriften. Denne paragrafen har lenge vært en «sovende» paragraf da den i praksis har vært vanskelig å oppfylle.

§4 Definisjoner

Kommentarer Akvasafe:

- Ordet verifikasjon blir brukt mye både i forskrift og standard uten at det er klart hvordan en verifikasjon skal utføres. Et eksempel er å verifisere en forankringsanalyse som ikke er utført av et akkreditert organ. Hva betyr det å verifisere i denne sammenheng? Er det en kodesjekk, en kontrollanalyse eller en fullanalyse? For å unngå ulik praksis mellom sertifiseringsorganene og forskjellsbehandling må en være tydelig på hva det betyr å verifisere. Dette kan utføres ved hjelp av veiledere.
- Totalvekt bør defineres. Er det lettskips, fullastet? Dette kan ha betydning i grensetilfeller.
- I høringsforslaget blir det lagt opp til at sertifiseringsorganene skal skille mellom avvik eller vesentlig avvik (§4 bokstav b og c). Dersom ikke dette blir tydeliggjort i en veileder vil det medføre til ulik behandling mellom sertifiseringsorganene. Dette vil igjen føre til forskjellsbehandling mellom sertifiseringsorganene sine kunder. Det vil også bli vanskelig for Fiskeridirektoratet sine regioner og følge opp i tilsyn.

Kapittel 2. Generelle bestemmelser

Kommentar Akvasafe:

- Ingen.

§5 Ansvar etter denne forskriften

Kommentarer Akvasafe:

- Det er positivt at forskriften spesifiserer at innehaver har det overordnede ansvar blant annet for at akvakulturanlegget og tilførende utstyr og komponenter oppfyller kravene i forskriften, og at vare og tjenesteprodusenter har ansvar for at deres utførelse og leveranser oppfyller forskriftens krav.

§6 Dokumentasjon for oppfyllelse av krav

Kommentarer Akvasafe:

- Ingen.

§7 Kompetanse

Kommentar Akvasafe:

- Et funksjonskrav om at enhver aktør skal ha faglig kompetanse.
- Dette må bli spesifisert i en veileder ellers vil det bare føre til uklarheter, ulik praksis mellom sertifiseringsorganene og forskjellsbehandling. Det er også vanskelig for regionene til Fiskeridirektoratet å følge opp funksjonskrav uten god veiledning og retningslinjer.

§8 Overordnet krav til prosjektering, utførelse, bruk og vedlikehold

Kommentar Akvasafe:

- Ingen.

Kapittel 3. Lokalitetsundersøkelse

§9 Krav til lokalitetsundersøkelse

Kommentarer Akvasafe:

- Ingen.

§10 Krav til organ som utfører lokalitetsundersøkelse

Kommentarer Akvasafe:

- Ingen.

Kapittel 4. Generelle krav til akvakulturanlegget og dets komponenter

§11 Krav til utforming, laster og kapasitet

Kommentar Akvasafe:

- Ingen.

§12 Kontroll av prosjektering og utførelse

Kommentarer:

- Det er positivt at en innføres 3 partskontroll dersom Hs er over 5 meter.
- Det virker også fornuftig å ha 3 partkontroll når en har 200 000 fisk i innhegning og flytere (innskjerping, dette er nå 500 000 fisk) og 1 500 000 fisk i felles posisjoneringssystem (lemping, dette er nå 1 000 000 fisk).

§13 Krav til materialer

Kommentar Akvasafe:

- Det er positivt at det stilles krav til tilfredsstillende kapasitet og bestandighet gjennom hele den dimensjonerende brukstiden, hvor levetidskravet for utmatting skal minimum være dimensjonerende brukstid på komponenten. Utmattingslevetid under brukstid på komponent må derfor nå defineres som avvik.

§14 Krav til sporbarhet

Kommentar Akvasafe:

- Ingen.

§15 Krav til merking

Kommentar Akvasafe:

- I praksis kan det være vanskelig og uhensiktsmessig å merke resertifiserte forankringssystem, da det ikke vil være hensiktsmessig å ha merke på alle fortøyningskomponenter som en gir levetidsbevis på.

§16 Krav til brukerhåndbok

Kommentarer Akvasafe:

- Det er positivt at forskriften tas inn at en skal beskrive og gi anvisninger for samvirke med andre hovedkomponenter og ekstrautstyr.
- Det er også positivt at utstysleverandører skal angi hvilken versjon av produktet brukerhåndboken gjelder for.

Kapittel 5. Krav til spesifikke komponenter mv

§17 Krav til integrert hovedkomponent

Kommentar Akvasafe:

- Det er positivt at «integrert hovedkomponent» blir innført som en ny hovedkomponent.

§18 Krav til innhegning

Kommentarer Akvasafe:

Det er positivt at en tydeliggjør at:

- Skal ha strukturell kapasitet
- Maskeåpning skal være tilpasset fiskens størrelse
- Inn- og utløp i lukket innhegning skal være sikret mot rømming
- Skal ha redundans for å hindre tap av overtrykk

§19 Krav til flyter

Kommentar Akvasafe:

- Det er positivt at en tydeliggjør at flyter skal ha tilstrekkelig oppdrift, stabilitet og strukturell kapasitet for å oppfylle dens hovedfunksjon.

§20 Krav til flåte

Kommentar Akvasafe:

- Det er positivt at en tydeliggjør at flåte skal ha tilstrekkelig oppdrift, stabilitet, fribord og strukturell kapasitet for å oppfylle dens hovedfunksjon.

§21 Krav til forankring og posisjonering

Kommentar Akvasafe:

- Ingen.

§22 Krav til forankringsanalyse

Kommentar Akvasafe:

- I høringsforslaget jfr.§27 foreslår Fiskeridirektoratet at krav til akkreditering tas bort i forbindelse med utførelse av forankringsanalyser. Slik Akvasafe tolker høringsforslaget så ønsker Fiskeridirektoratet å legge til rette for at prosjekteringselskap kan utføre forankringsanalyser uten å være akkreditert. Det argumenteres for at aktører med kompetanse fra forankringsanalyser for andre typer flytende konstruksjoner har bidratt i prosjekteringen i prosjekteringen av nye akvakulturanlegg (Akvasafe tolker det dithen at det refereres da til prosjektering av offshore anlegg). Fiskeridirektoratet argumenterer for at disse prosjekteringselskapene innehar den kompetansen som skal til og at forankringsanalysen vil bli verifisert av et akkreditert inspeksjonsorgan i forbindelse med utstedelse av anleggssertifikat. Fiskeridirektoratet nevner ikke at dersom en tar bort akkrediteringsordningen så vil det i praksis bety et frislipp av alle aktører som mener de er kompetent til å utføre en forankringsanalyse. I all hovedsak vil dette bli gjeldene for de konvensjonelle anleggene.
- Fiskeridirektoratet ønsker også å tilrettelegge for at inspeksjonsorgan kan delta i prosjektering da disse inspeksjonsorganene innehar nyttig kompetanse som kan overføres i prosjekteringsfasen. Fiskeridirektoratet setter imidlertid en forutsetning at inspeksjonsorgan ikke kan utstede et anleggssertifikat på samme lokalitet hvor organet har bistått i prosjektering.

- Akvasafe er usikker på om Fiskeridirektoratets intensjoner vil bli oppnådd i praksis. Mest sannsynlig vil forslaget medføre ekstra kostnader for oppdretter. Grunnen til dette er at de akkrediterte selskapene i dagens situasjon kun tar en kodesjekk på en ekstern forankringsanalyse i forbindelse med utstedelse av anleggssertifikat, da organet som har utført analysen er akkreditert. Unntaket er de forankringsanalysene som er i pålitelighetsklasse 3. I disse tilfellene er det automatisk krav til at en må foreta kontrollanalyser utført av en tredjepart. Dersom analysen er utført av et «ikke akkreditert selskap» vil de akkrediterte inspeksjonsorganene måtte foreta selvstendige kontrollanalyser da en er pålagt å verifisere grunnlaget for et anleggssertifikat (jfr. Akkrediteringsordning). Videre vil dette forsterkes av Fiskeridirektoratets foreslåtte krav om at akkrediterte inspeksjonsorgan må verifisere at forankringsanalyse oppfyller alle krav i §22 og 23 (§38.bokstav d). Dette betyr i praksis at kostnaden for oppdretter vil bli økt, da det blir utført kontrollanalyser.
- Akvasafe forventer også at inspeksjonsorganene vil utføre en mer grundig kontroll av underlagsdokumentasjon til anleggssertifikat. Grunnen til dette er at Fiskeridirektoratet ønsker et strengere sanksjonsregime på tjenesteleverandører. Det er grunn til å anta at få akkrediterte inspeksjonsorgan er villig til å ta på seg en økonomisk risiko i form av å få et gebyr. De akkrediterte selskapene vil mest sannsynlig bruke like mange timer på en kontrollanalyse som på en egen forankringsanalyse. De akkrediterte organene vil også være opptatt av at de som har utført forankringsanalysen har brukt anerkjente og validerte beregningsprogram.
- Et annet viktig moment er at de akkrediterte inspeksjonsorganene er avhengig av å både utføre forankringsanalyser og utstede anleggssertifikat. Det vil bli en stor økonomisk konsekvens for de akkrediterte inspeksjonsorganene å ikke kunne utføre forankringsanalyser da denne omsetningen vil være i størrelsesorden med omsetningen på anleggssertifikatene.
- En annen viktig konsekvens av høringsforslaget er at inspeksjonsorganene er avhengig av ingeniørkompetanse for å kunne utføre sertifiseringsarbeidet med nødvendig kvalitet. Uten forankringsanalyser vil de akkrediterte inspeksjonsorganene måtte redusere antall ingeniører og erstatte de med mindre kompetent personell. Dette vil medføre en uheldig situasjon for de akkrediterte organene og ikke minst for næringen, da inspeksjonsorganene i lang tid har bygget opp denne ingeniørkompetansen som har komnt næringen til gode.
- Det er også viktig å hensynta i høringsforslaget at de inspeksjonsorganene som også er et sertifiseringsorgan må vurdere om de må fase ut en av tjenestene produktsertifisering eller inspeksjon. Grunnen til dette er at sertifiseringstjeneste har uavhengighetsklasse A. Selskapet har dermed ikke muligheten til å velge mellom uavhengighetstype A eller C. Per dags dato er det ikke mange selskap som utfører produktsertifisering. Det vil bli en uheldig konsekvens for næringen dersom enda flere unngår å opprettholde akkrediteringen som produktsertifiseringsselskap. Dette vil medføre uheldige konsekvenser for næringen, da inspeksjonsorgan i stor grad trenger kunnskapen som en opparbeider i forbindelse med sertifisering av oppdrettsutstyr. Dette er viktig for å kunne utføre en inspeksjon med tilstrekkelig kvalitet.

Akvasafe foreslår følgende:

- Forankringsanalyser er en svært viktig del av arbeidet med å sikre anlegget for å unngå havari og rømming av fisk. Myndighetene bør derfor opprettholde kravet om at inspeksjonsorgan som utfører forankringsanalyser må være akkreditert i uavhengigtype

C. En vil med dette holde kvaliteten på analysene og bedre sikre likebehandling (ved at Norsk akkreditering følger opp organet). En vil også unngå ekstra kostnader for oppdretter, da inspeksjonsorganet kun trenger å ta en kodesjekk, og ikke en kontrollanalyse (i forbindelse med verifikasjon av analysen som er utarbeidet av et akkreditert inspeksjonsorgan).

- Akvasafe er enig med Fiskeridirektoratet at inspeksjonsorganene sin kompetanse vil være nyttig i prosjektering. Dersom myndighetene ønsker å inspeksjonselskapen skal få lovt til å utføre prosjektering må myndighetene tillate at utstedelse av anleggssertifikat og levetidsbevis også kan utføres i uavhengighetsklasse C. Dermed kan et akkreditert inspeksjonsorgan utføre både prosjektering, forankringsanalyser, utstede levetidsbevis og anleggssertifikat. Sikring av uavhengighet vil da være på personnivå i organet (f.eks egne avdelinger og personer som utfører de ulike oppgavene) og ikke på selskapsnivå. Dersom en ønsker større grad av uavhengighet enn kravene i C, kan myndighetene kreve pålitelighetsklasse 3 for levetidsforlengelse og forankringsanalyser.
- En annen forutsetning som må til, er at de selskapene som også utfører produktsertifisering kan være i uavhengighetsklasse A. I praksis betyr dette at inspeksjons/sertifiseringsselskapet må foreta organisatoriske endringer (slik at det blir et tydelig uavhengighetsskille med sertifisering og inspeksjon). På denne måten kan selskapet levere sertifiseringstjenester i uavhengighetsklasse A, samtidig som en kan utføre prosjektering, forankringsanalyser, utstedelse av anleggssertifikat og levetidsforlengelse som et inspeksjonsorgan i type C. Etter Akvasafe sin mening vil dette styrke inspeksjon- og sertifiseringsselskapets kompetanse noe som igjen vil komme hele næringen til gode med at det blir mindre havari og rømming av fisk.
- Fiskeridirektoratet må imidlertid få avklart hvorvidt et inspeksjonsselskap kan være i uavhengighetsklasse C for forankring, levetidsforlengelse og anleggssertifikat samtidig som en utfører produktsertifisering i uavhengighetsklasse A. Eventuelt om det betyr at inspeksjonsselskapet må skille ut et eget selskap som utfører produktsertifisering.
- Et annet alternativt som må avklares med Norsk Akkreditering er hvorvidt et sertifiserings- og inspeksjonsorgan i uavhengighetsklasse A kan skille ut en egen organisatorisk enhet som utfører prosjektering og forankringsanalyser i klasse C og opprettholde anleggssertifikat, levetidsbevis og produktsertifisering i klasse A.
- Et tredje alternativ er å opprettholde ordningen slik det er i dag.

§23 Krav til dokumentasjon av forankringsanalyse

Kommentarer Akvasafe:

- Ingen.

§24 Krav til utlegg og inspeksjon av forankringssystem

Kommentarer Akvasafe:

- Ingen.

§25 Krav til ekstraputstyr

Kommentarer Akvasafe:

- Ingen.

Kapittel 6. Krav til akkrediterte inspeksjonsorgan

§26 Krav til akkrediterte sertifiseringsorgan

Kommentarer Akvasafe:

- Det er positivt at sertifiseringsorganer skal informere Norsk Akkreditering om et hvert avslag på søknad om produktsertifiseringsbevis og om enhver suspensjon og tilbaketrekking av produktsertifiseringsbevis.

§27 Krav til akkrediterte inspeksjonsorgan

Kommentarer Akvasafe:

- Det åpnes opp for at forankringsanalysen kan utføres av ikke akkrediterte inspeksjonsorgan. Dette er kommentert av Akvasafe under §22.

§28 Krav til akkreditering

Kommentarer Akvasafe:

- Ingen.

Kapittel 7. Produktsertifisering og levetidsforlengelse

§29 Krav om produktsertifisering

Kommentarer Akvasafe:

- Bør inkludere permanent ekstrautstyr som en del av produktsertifisering av produkter.

§30 Krav om produktsertifiseringsbevis

Kommentarer Akvasafe:

- Ingen.

§31 Krav om produktsertifiseringsbevis

Kommentarer Akvasafe:

- Ingen.

§32 Krav om produktsertifikat

Kommentarer Akvasafe:

- Ingen.

§33 Krav til produktsertifikat

Kommentarer Akvasafe:

- Ingen.

§34 Krav til produsentens kvalitetssystem

Kommentarer Akvasafe:

- Det er positivt at en stiller samme krav som det er på landsertifisering.

§35 Levetidsforlengelse

Kommentarer Akvasafe:

- Det er positivt at det innføres levetidsbevis som erstatning for HK bevis samt at det inkluderer fortøyningskomponenter.
- Det kunne med fordel vært bedre forklart hvordan levetidsbevisordningen på fortøyningskomponenter skal utøves i praksis, i veilederform for å sikre likebehandling.

§36 Vilkår for levetidsforlengelse

Kommentarer Akvasafe:

- Ingen.

Kapittel 8. Anleggssertifikat

§37 Krav om anleggssertifikat

Kommentarer Akvasafe:

- Ingen.

§38 Vilkår for utstedelse av anleggssertifikat

Kommentarer Akvasafe:

Akvasafe er i utgangspunktet positiv til denne metoden som skisseres da det vil øke fleksibiliteten til oppdretter. Men det kan være utfordrende å få til likebehandling mellom inspeksjonsorganene. Det er særdeles viktig at Fiskeridirektoratet er tydelig i veileder på hva som er avvik og vesentlige avvik. Dersom det er opp til inspeksjonsorganene å tolke dette, vil det garantert blir forskjellsbehandling.

§39 Krav til anleggssertifikat

Kommentarer Akvasafe:

- Ingen.

§40 Dokumentasjon av anleggskonfigurasjon

Kommentarer Akvasafe:

- Ingen.

§41 Vilkår for oppdatering av eksisterende anleggssertifikat

Kommentarer Akvasafe:

- Det er positivt at en hjemmelfester den praksisen som har vært i bransjen i flere år.

§42 Anleggssertifikatets gyldighet

Kommentarer Akvasafe:

- Det er positivt at en viderefører gyldighetsperioden på 5 år
- En bør imidlertid vurdere å innføre et krav om at inspeksjonsorganene utfører delrevisjoner ved brakklegging/før utsett av fisk.

§43 Rapportering

Kommentarer Akvasafe:

- Ingen.

Kapittel 9. Krav til bruk, vedlikehold, tiltak ved avvik og varslingsplikt mv.

§44 Montering, tilpasning, bruk og vedlikehold

Kommentarer Akvasafe:

- Ingen.

§45 Plikt til å iverksette tiltak ved avvik, varslingsplikt mv

Kommentarer Akvasafe:

- Ingen.

§46 Krav om sertifisering for kontroll og reparasjon av notpose, notpanel, dukpose og dukpanel

Kommentarer Akvasafe:

- Ingen.

§47 Krav om sertifisering for kontroll og reparasjon av notpose, notpanel, dukpose og dukpanel

Kommentarer Akvasafe

- Ingen.

Kapittel 10. Sluttbestemmelser.

§48 Dispensasjonsadgang

Kommentarer Akvasafe:

- Ingen.

§49 Ikrafttredelse og oppheving av forskrift

Kommentarer Akvasafe:

- Ingen.

§50 Overgangsbestemmelser

Kommentarer Akvasafe:

- Fiskeridirektoratet foreslår at innehaver og tjenesteprodusenter kan velge om de følger den gamle eller nye forskriften før 1 januar 2023.
- Produktsertifikat, hovedkomponentbevis og anleggssertifikat utstedt før 1.januar 2023 etter eksisterende NYTEK forskrift bør ikke være gyldig med sine begrensninger også etter 1. januar 2023.
- I praksis betyr den foreslåtte overgangsordningen at oppdrettere kan få utstedt anleggssertifikat i 2022 etter gammel ordning. Det betyr en ny 5 års periode uten å måtte forholde seg til forskrifts- og standard endringene. Akvasafe er usikker på om Fiskeridirektoratet ønsker en slik overgangsordning. Signalene myndighetene sender ut, er at de endringene som er skissert i standard og forskrift ikke er spesielt viktig for rømmingssikkerheten. Et eksempel er at dagens praksis med strømmålinger på 1 mnd. (som en i alle år har erkjent er for lav) vil fortsette i 5 år til.
- Erfaring fra tidligere tilsier også at det er vanskelig både for inspeksjonsorganene, myndighetene og oppdrettere å forholde seg til ulike revisjoner av forskrift og standard.

Med Vennlig Hilsen

Ingve Karlsen

Daglig leder Akvasafe AS

Bergen, 12.07.2021

